MIKC Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola
“Saules skola”

Mācību priekšmets:
Foto un video tehnoloģiju lietošana komunikācijas dizainā

Specialitāte: **Audiovizuālā komunikācija**
2 kurss

Pārbaudes darbs foto tehnoloģiju lietošanā kompozīcijas “ LĪDZSVARS” izveide

Metodiskā izstrādne

Izstrādnes autors: **Aija Bley Ciminа**

Daugavpils
2024

ANOTĀCIJA

AIJA BLEY CIMIŅA

PĀRBAUDES DARBS FOTO TEHNOLOĢIJU LIETOŠANĀ FOTO KOMPOZĪCIJAS "LĪDZSVARS" IZVEIDE

Sasniedzamais rezultāts:

Izveido foto kompozīciju "Līdzsvars";

Spēj radīt tehniski un estētiski kvalitatīvu fotoattēlu komunikācijas dizaina projekta vizuālo materiālu vajadzībām;

Zina fotokameras režīmus;

Zina fotogrāfiju atlases un apstrādes principus;

Izprot tehnisko un estētisko paņēmienu lietošanas nozīmi kvalitatīvu fotomateriāla radīšanā;

Pārzina foto kadra kompozīcijas pamatprincipus. Veic fotofiksāciju, tos ievērojot;

Spēj lietot mākslīgo gaismu fotografēšanas procesā.

Mērķauditorija:

2 kursa audiovizuālās komunikācijas dizaina audzēkņi, Foto un video tehnoloģiju lietošana komunikācijas dizainā nodarbību ietvaros.

Metodiskās izstrādnes praktiskais pielietojums:

Apmācību metode izstrādāta atbilstoši audiovizuālās komunikācijas dizaina 2 kursa audzēkņu vajadzībām un ir praksē pierādījusi, kā veiksmīgs, intensīvs un jauniešiem aizraujoš apmācību veids, kas praksē pārbauda viņu apgūtās zināšanas foto tehnoloģiju lietošanā.

Uzskates un citi mācību līdzekļi:

Nodarbībā tiek demonstrēti pasniedzējas Aijas Bley izstrādāti foto piemēri (3,4,5 att.).

Uzdevumu veikšanai nepieciešama foto kamera, foto statīvs, 3 prožektori, krāsaini foto foni, karstā līmes pistole, krāsaini rekvizīti kompozīcijas izveidei.

Metodiskās izstrādnes aktualitāte/novitāte:

Foto un video tehnoloģiju lietošana komunikācijas dizainā ir jauns mācību priekšmets, kam šobrīd nav izstrādāti metodiskie materiāli, tāpēc savās nodarbībās esmu izstrādājusi savu metodiku, kur pārbaudes darbs foto tehnoloģiju lietošanā kompozīcijas " LĪDZSVARS" izveide ir viena no tādām.

Metodiskā izstrādne palīdz iemācīt skolniekiem praktiski lietot kompozīcijas un foto tehnoloģiju nodarbībās apgūtās zināšanas.

Izstrādātā mācību metode balstīta kompleksā mācību uzdevumā, kas iekļauj uzdevumus par sekojošām tēmām:

Pareiza foto kameras iestatījumu izvēle manuālajā režīmā (ISO, diafragma, asuma dziļums, gaismas režīms);

Mākslīgā apgaismojuma izmantošana fotografēšanas procesā;

Fotografēšanu no statīva ar ilgu diafragmas atvērumu;

Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu izmantošana fotogrāfijā;

Foto kadra kompozīcija;

Fotogrāfiju atlases un apstrādes paņēmieni.

SATURS

IEVADS.....5
1. DARBA UZDEVUMA APRAKSTS…….....6
2. NEPIECIEŠAMIE MATERIĀLI UN APRĪKOJUMS.…….....7
SECINĀJUMI…….. 8
LITERATŪRAS SARAKSTS……..9
PIELIKUMI

IEVADS

Pārbaudes darbs Foto kompozīcijas “Līdzsvars” tiek veikts pēc tam, kad audzēkņi priekšmetā audiovizuālās komunikācijas dizainera asistenta foto un video tehnoloģiju lietošana komunikācijas dizainā ir apguvuši tādas pamattēmas kā:

1.Fotokameru izmantošana

2. Fotokameras režīmi

3. Kadra kompozīcija

4.Gaisma

Uzdevuma mērķis ir izveido foto kompozīciju “Līdzsvars”, kas apliecinātu, ka audzēknis spēj radīt tehniski un estētiski kvalitatīvu fotoattēlu komunikācijas dizaina projekta vizuālo materiālu vajadzībām, zina fotokameras režīmus, pārvalda fotogrāfiju atlases un apstrādes principus, kā arī izprot tehnisko un estētisko paņēmienu lietošanas nozīmi kvalitatīvu fotomateriāla radīšanā.

Šī uzdevuma veikšanai audzēknim ir jāpārzina foto kadra kompozīcijas pamatprincipus, tādus kā kompozīcijas līdzsvars, frontāls attēls, pretkrāsu salikums, akcents ar formu un krāsu, centrālā ass u.c. Veicot foto uzņemšanu jāprot lietot statīvs, jāsaprot sakarības starp kameras iestatījumiem ISO, diafragma un asuma dziļums. Uzstādot mākslīgo apgaismojumu jāņem vērā gaismas režīms un jāpanāk, ka priekšmeti nemet ēnas uz fona.

darba uzdevums no skolniekiem prasa ne tika tehniskās un dator aiemaņas, bet arī rūpīgu darbu ar rokām, veidojot objektu un noformējot fotogrāfiju uz kartona.

Darba izpildei paredzētas 6 akadēmiskās mācību stundas.

DARBA UZDEVUMA APRAKSTS

Izveidot un nofotografēt kompozīciju “Līdzsvars”, kas atbilst sekojošiem kritērijiem:

1. Objekta izveide. No kontrastējošu krāsu priekšmetiem, izveidot vienotu kompozīciju, kas atbilst darba nosaukumam “LĪDZSVARS”. Līdzsvars jāpanāk kombinējot (līdzsvarojot) dažādus nelielus priekšmetus. Kompozīcijai jābūt asimetriskai, bet līdzsvarotai.
   Kompozīcijā jāizmanto akcenti ar krāsu, pretkrāsu salikumi;
2. Foto fona izveide. Izveidot foto fonu no divām savstarpēji kontrastējošām krāsām. Fona izmērs A1.
3. Foto uzstādījuma izveide. Iekomponēt izveidoto kompozīciju uz fona;
4. Gaismošana. Kompozīcija jāgaismo vienmērīgi, bez asām ēnām. Jāizmanto 3 punktu apgaismojums;
5. Fotogrāfijas uzņemšana. Uzstādīt foto kameru uz statīva un veikt kadra iestatīšanu, tā lai attēls būtu vertikāls un frontāls. Izvēlēties pareizus foto kameras iestatījumus manuālajā režīmā (tā lai ISO nepārsniedz 200, bet visi objekti ir asumā. Izvēlēties tādu gaismas režīmu, lai attēls nezaudē savu dabisko krāsu;
6. Fotogrāfijas atlase un pēcapstrāde. Izvēlēties labāko fotogrāfiju un veikt attēla pēcapstrādi programmā Adobe Photoshop. Sagatavot attēlu drukai 297mm X 420mm, 300dpi, PDF formātā;
7. Izprintēt foto attēlu A3 formātā un uzlīmēt uz 1,5mm bieza kartona.

NEPIECIEŠAMIE MATERIĀLI UN APRĪKOJUMS

1. Uzdevuma veikšanai audzēkņi iepriekš sagatavo dažādus krāsainus priekšmetus. Svarīgs priekšnoteikums, lai priekšmeti ir nelieli, vienkrāsaini un savā starpā veido pretkrāsu salikumu. Ieteikums priekšmetus izvēlēties pēc iespējas saturiski nesaderīgus;
2. Foto foni tiek veidoti no A1 izmēra krāsainiem kartoniem, ievērojot pretkrāsu salikumu;
3. Kompozīcijas stiprināšanai nepieciešama karstās līmes pistole;
4. Foto sesijas veikšanai nepieciešama foto kamera, foto statīvs, 3 gaismas prožektori;
5. Foto apstrādei nepieciešams dators ar Adobe Photoshop programmu.
6. Foto drukai nepieciešams A3 krāsu printeris.
7. Darba noformējumam A3 1,5 mm kartons un PVA līme.

SECINĀJUMI

Pārbaudes darbs foto tehnoloģiju lietošanā kompozīcijas “ LĪDZSVARS” izveidē, ļāva gan man, gan audzēkņiem praksē vispusīgi pārbaudīt nodarbībās apgūto vielu.

Darbs tika veikts vairākos posmos. Vispirms audzēkņi iepazinās ar darba uzdevumu un vizuāliem piemēriem.

Tad audzēkņi sadalījās grupās un pārrunāja foto uzņemšanai nepieciešamos sagatavošanās darbus. Tika krāsoti foto foni, piemeklēti atbilstoši rekvizīti.

Liels izaicnājums jauniešiem bija sastiprināt priekšmetus, tā lai tie turās viens pie otra veidojot vienotu līdzsvara objektu. To visvieglāk bija izdarīt ar karstās līmes palīdzību, bet dažiem to izdevā paveikt sastiprinot priekšmetus ar stieplēm, vai iekarot auklās.

Kad objekts bija izveidots, sekoja fotogrāfijas uzņemšana. Bija nepieciešams veikt precīzu kompozīcijas kadrēšanu un vienmērīgu trīs punktu gaismas uzstādījumu. Līdz šim nodarbībās skolnieki bija veikuši gaismošanu lielākiem objektiem un viņiem bija grūti saprast, ka arī mazas lietas ir nepieciešams tik pat rūpīgi izgaismot kā lielas.

Pēc foto sesijas sekoja bilžu atlase un foto apstrāde.

Kad attēls bija apstrādāts to vajadzēja A3 formātā izdrukāt un uzlīmēt uz kartona pamatnes un prezentēt skatē.

Ja ar pirmajiem uzdevuma posmiem visi skolnieki tika galā veiksmīgi, tad tieši darba prezentācijā tika pieļautas daudzas kļūdas. Kartona pamatnes tika nogrieztas šķībi, vietām līme bija nosmērējusi fotogrāfiju un kaut arī darba izmērs visiem tika dots vienāds, katrs to bija izveidojis nedaudz atšķirīgu no darba sākotnējā uzdevuma.

Secinājums, mūsdienu jauniešiem ir grūtības ilgtermiņā noturēt uzmanību un šķietamu sīkumu ignorēšana var ļoti būtiski sabojāt labu darbu.

Neskatoties uz grūtībām, šo foto uzdevumu audzēkņi atzina par vienu no interesantākajiem mācību procesa laikā, jo tikai 6 mācību stundās tika panākts atraktīvs rezultāts. (1,2,3 att.)

IETEICAMĀS LITERATŪRAS SARAKSTS

Hagins B., Proberts I. Digitālā fotogrāfija. Tehnika un iespējas. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2006.

Kerols H. Gribi fotografēt cilvēkus? Izlasi šo! – Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2015.

Kerols H. Gribi iemācīties fotografēt? Izlasi šo! – Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2014.

Kerols H. Gribi fotografēt vietas? Izlasi šo! – Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2017.

Smits I. H. Īsumā par fotogrāfiju. Kabatas ceļvedis galvenajos fotogrāfijas žanros, darbos, tēmās un tehnikās. – Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2018.

Sontāga S. Par fotogrāfiju. – Rīga: Laikmetīgās mākslas centrs, 2008.

Crawford M. 500 Photoshop: Hits.Tips. Techniques. – Mies: RotoVision, 2007.

Davies A. Nature: the digital photographer’s handbook. – Mies: RotoVision, 2004.

Warner M. M. 100 Ideas that Changed Photography. – London: Laurence King Publishing, 2012.

PIELIKUMI

Darbu piemēri, kas tapuši īstenojot uzdevumu “Līdzsvars.”



1. att. Anita Rudzīte audiovizuālās komunikācijas 2 kursa audzēkne,“Līdzsvars”, 2024



2. att. Timofejeva Darja audiovizuālās komunikācijas 2 kursa audzēkne,"Līdzsvars", 2024



3.att. Diāna Kokina audiovizuālās komunikācijas 2 kursa audzēkne "Līdzsvars", 2024



4.att. Aija Cimiņa priekšmeta pasniedzēja "Līdzsvars", 2024



5.att. Aija Cimiņa priekšmeta pasniedzēja "Līdzsvars", 2024



6.att. Aija Cimiņa priekšmeta pasniedzēja "Līdzsvars", 2024